

دانشگاه امام صادق (ع)
دانشکده معارف اسلامی و اقتصاد
پایان نامه کارشناسی ارشد

عنوان:

بورس اوراق بهادار تهران و عملکرد اقتصادی آن (بعد از انقلاب اسلامی)

نویسنده: اصغر ابوالحسنی هیستانی

استاد راهنما: منوچهر زندی حقیقی

استاد مشاور: حمید ناظمیان، علی شمس اردکانی؛

سال تحصیلی: شهریور 1370

توصیفگر: 181 ص . : جدول ، نمودار . شماره بازیابی 36 الف .

بورس تهران / بورس لندن / بورس توکیو / بورس نیویورک / تورم / نقدینگی

چکیده:

هدف از پژوهش حاضر ، بررسی عملکرد اقتصادی بورس اوراق تهران در دهه اول بعد از انقلاب اسلامی است . تحقیق حاضر با استفاده از روش کتابخانه ای از نوع تحلیلی انجام گرفته و مطالب آن در دو بخش به شرح ذیل تنظیم شده است:

بخش اول ، سازمان بورس اوراق بهادار تهران را در سه فصل مورد بررسی قرار میدهد. در فصل اول این بخش کلیاتی راجع به بورس بیان می شود. سپس در فصل دوم به سه نمونه از بورسهای عمده جهان یعنی بورسهای نیویورک ، لندن و توکیو اشاره می شود و در نهایت در فصل سوم ، تاریخچه، ساختار، عملکرد، علل شدت و ضعف فعالیت، چگونگی ورود شرکها به

بورس و نیز تغییرات حاصله در این بورس بعد از انقلاب اسلامی مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرد.

در بخش دوم به بررسی عملکرد اقتصادی بورس در جذب نقدینگی و تورم در دهه اول بعد انقلاب اسلامی پرداخته می شود. این بخش نیز در قالب سه فصل ارائه می شود. فصل اول مروری بر تورم و نقدینگی در این دهه دارد. و فصل دوم این بخش با استفاده از تحلیلهای آماری به بررسی نقش بورس اوراق بهادار تهران در جذب نقدینگی و تورم می پردازد. در فصل آخر، به بررسی مشکلات بازار اوراق بهادار تهران و ارائه راه حل برای آنها پرداخته میشود.

بر اساس نتایج حاصل از تحقیق معمولاً بورسهای اوراق بهادار دنیا، از سه نوع اوراق بهادار (اوراق سهام، اوراق قرضه و اوراق مختلط) استفاده می کنند و این سه نوع اوراق، ستونهای اصلی بورسها را تشکیل می دهند. این در حالی است که بورس اوراق بهادار ایران، حتی با وجود هر سه ستون مزبور هم نمی تواند در برابر لغزشها و نوسانات شدید اوضاع اقتصادی کشور از خود اثر مهمی نشان دهد (اشاره به قبل از انقلاب). بعد از انقلاب اسلامی، بورس ایران نه تنها با یک ستون فعالیت کرده است بلکه این ستون موجود هم تا چندین سال بعد از انقلاب حالت نیمه رکود به خود گرفته و عملاً متوقف بوده است.

علیرغم اضافه کردن مزایای ورود شرکتها به بورس و نیز اضافه شدن مزایای حاصله برای خریداران سهام و نیز توجه دولت به بورزس در سالهای اخیر باز هم بورس تهران نتوانسته نتیجه زیاد مطلوبی داشته باشد. بنابراین نتیجه گرفته می شود که اولاً تورم فزاینده باعث شده افراد برای به دست آوردن پول به فعالیتهای غیر تولیدی روی بیاورند که از بازدهی بالا و فوری برخوردار هستند. ثانیاً بخش خصوصی نقدینگی خود را روی فعالیتهایی متمرکز می کند که دارای بیشترین سود باشد. با توجه به اینکه در ایران زمینه هایی بوجود دارد که بازدهی آنها از مشارکت در بورس بالاتر است، لذا بخش خصوصی که بیشترین نقدینگی جامعه را در اختیار دارد چندان

تمایلی به فعالیت در بورس نشان نمی دهد. ثالثاً حذف اوراق قرضه از معاملات بورس تهران باعث شده این ابزار از دست دولت خارج شده و اثر رکودی آن کم و بیش در بورس ظاهر شود. رابعاً بین سیاستهای جدید ارزی دولت و فعالیت مجدد بورس یک تضاد و تباینی وجود دارد .

با توجه به شرایط فوق ، به نظر نمی رسد بورس تهران بتواند در شرایط کنونی موفقیتی در حذف نقدینگی و مهار تورم و تجهیز پس اندازهای کوچک در امر سرمایه گذاریهای کلان تولیدی به دست آورد. برای موفقیت این بورس لازم است

ثبات اقتصادی لازم برای بورس تضمین شود.

تمامی ستونهای بورس بکار افتد.

مشکلات مربوط به عدم عرضه کافی ، فقدان سیستم کامپیوتری ، عدم شناخت مردم از بورس و عدم اعتماد به سرمایه گذاری از طریق بورس حل گردد و ... .